

De kleur is rood

*BARMHARTIGHEID:
ZIEN, BEWOGEN
WORDEN... EN IN
BEWEGING KOMEN*

De kleur is rood

Alweer een vijfde jaaragenda gebruikt voor het diaconale opbouwwerk in Amersfoort. Dit is mijn tweede agenda van dit seizoen, aangezien de eerste uit mijn tas viel en terecht kwam in een waterplas. Dat is schrikken, want mijn agenda's zijn altijd stevige, niet te verslijten papieren exemplaren. Maar ze staan ook vol met afspraken, To Do lijstjes, telefoonnummers en "vooral niet vergeten", om het diaconale opbouwwerk zo goed mogelijk te organiseren en te plannen. Agenda's staan gesorteerd per baan en per jaar op een rijtje in mijn archiefkast. Nee, voor mij beslist niet alleen een digitale agenda. Ik hou van het uiterlijk van iedere agenda en de daarin geschreven teksten; er is altijd wel iets kenmerkends te noemen, waardoor het betreffende jaar weer anders wordt dan voorgaande jaren.

Dit jaar 2023 gebruikte ik een knalrode agenda op A4-formaat. Een aanrader, want deze kleur zie je niet zo makkelijk over het hoofd en je vindt het makkelijk weer terug. En nee, ik stap niet volledig over naar een digitale agenda. Ik ben erg gehecht aan het rustig bladeren, net als de krant. Ik wil met aandacht, leesbaar kunnen overzien wat er deze week, de komende week en weken gedaan moet worden. En vervolgens weer terug naar de eerste dagen. Hieruit ontstaan de To-Do lijstjes.

De kleur **rood** van de agenda 2023 sluit goed aan bij het (werk)woord Barmhartigheid.

Het gaat mij en de diaconieën om het zien en horen van tekorten in het welbevinden van mensen, vanuit ons mededogen geraakt worden en in beweging komen vanuit de vraag of en hoe we als diaconie van betekenis willen en kunnen zijn.

Dit jaarverslag gaat dus over het kalenderjaar 2023. Een verslag vanuit alle beschreven afspraken, de lijstjes en alles wat ik hierin beschreef. Behalve de pincodes 😊.

De kleur is rood

Verder lezen jullie ook mijn bevindingen, ontwikkelingen en gebeurtenissen in dit jaar, die mij ertoe gebracht hebben bepaalde keuzes te maken.

Voor een uitgebreidere beschrijving van jaarlijkse acties en resultaten verwijs ik jullie naar het jaarverslag 2023 van het College van Diakenen van de Protestantse Gemeente Amersfoort.

Een overzicht uit de geagendeerde taken in het jaar 2023

Als diaconaal opbouwwerker heb ik een dienstverband van 22 uur voor de diaconie van de Protestantse Gemeente, maar ook 8 uur voor de Protestantse Diaconie van Hoogland- en Amersfoort/Noord. De uren voor de stedelijke taken worden evenredig verdeeld.

De taken van de DOW waren in 2023 zeer breed en uiteenlopend. Geen uitgebreide uiteenzetting uit deze rode agenda, maar een overzicht en verdeeld in categorie met de daarbij horende percentages m.b.t. tijdsinvestering.

- Ondersteunend voor diaconieën en gemeenteleden met diaconale vragen (20%)
 - Streven is om minimaal éénmaal per jaar aanwezig te zijn bij een overleg van de diverse wijkdiaconieën; *het initiatief hiervoor ligt bij de wijkdiakenen en soms moet ik ze hieraan herinneren.*
 - Communiceren via mail, whatsapp voor advies aan diakenen en gemeenteleden.
 - Toerusting bijeenkomsten diakenen en/of gemeenteleden;
 - Nieuwsbrieven met data toerusting digitaal via PKN
 - Actie Samen tegen Armoede
 - Brede diaconale toerusting IndeBuurt033
 - Ambtsdragers bijeenkomst Diaconale Presentie m.m.v. Thijs Tromp
 - Ondersteunen bij hulpvragen, meedenken en uitvoering geven volgens protocol hulpvragen
- Uitvoerend en betrokken bij plekken van Diaconale Presentie (20%)
 - Diaconaal Steunpunt Soesterkwartier;
 - *Vraagbaak voor vrijwilligers en werkers in de Emmaüskerk*
 - *Voeren van gesprekken met bezoekers*
 - *Netwerkbijeenkomsten Soesterkwartier*
 - *Betrokken bij gezamenlijke kerkelijke activiteiten Soesterkwartier*
 - *Afronden en overdragen werkzaamheden i.v.m. verhuizing*
 - Werkgroep ontmoetingsplek de Hoeksteen; *participeren in werkgroep voorbereiding voornemens ontmoetingsplek de Hoeksteen*
- Adviserend (beleidsmatig) en uitvoerend voor moderamen/college en stuurgroepen (20%)
 - Participeren Moderamen College van Diakenen PGA en incidenteel ook in Collegevergaderingen
 - Taakgroep Kerk en Samenleving (stedelijk)
 - Breed Diaconaal Overleg (stedelijk) *tevens voorbereiding themabijeenkomsten*
 - Stuurgroep House of Joy (HoY) (stedelijk)
 - Stuurgroep Schuldhulpmaatje Amersfoort (stedelijk, *wel lage frequentie*)

De kleur is rood

- Bestuur Pact Sam Sam ; *dit jaar was aanpassing nodig voor bestuurssamenstelling, visie, beleid en werkplan.*
- Aanwezig bij stedelijk netwerk en bijeenkomsten (10 %)
 - Netwerk Integratie; *organisaties en verenigingen t.b.v. integratie statushouders en vluchtelingen.*
 - Samen tegen Armoede; *(6x) beleidsbijeenkomsten rond Armoede en casuïstiek besprekingen.*
 - Stuurgroep Wake voor Vluchtelingen
 - Gezonde Wijkaanpak (Centrum, Soesterkwartier, Liendert)
- Coördinerend en uitvoerend voor PGA/interkerkelijke acties en werkgroepen (20%)
 - Werkgroep werelddiaconaat; *voorzitterschap en redactie nieuwsbrieven*
 - Werkgroep Actie Vakantiegeld Delen (stedelijk) ; *voorzitterschap werkgroep, redactie diverse brieven, info brief goedkope vakantie uitjes, redactie film, flyers, posters, persberichten etc.*
 - Pact Sam Sam (stedelijk); *twee netwerkbijeenkomsten, subsidie gesprekken ambtenaar, gesprekken met fondsen.*
 - Opsteker feestje voor de verhuizende Oekraïners i.s.m. de Joriskerk; *1x locatie Filalethes en 1x locatie Brandpunt.*

Wat kenmerkt mijn agenda 2023 anders- en vergeleken met voorgaande jaren?

Intern

- Ik heb in 2023 meer focus gelegd op het bespreken van hulpvragen met diakenen, soms zelf steunvragen begeleiden en gesprekken voeren betrokken organisaties. Verklaring hiervoor is dat er een toename was van hulpvragen met een complexe casuïstiek. Soms was er zelfs sprake van een crisis, waarbij of het doorbraakteam en uiteindelijk de wethouder (pas in 2024) voor ingeschakeld moest worden. Ook met dit jaarverslag wil ik nogmaals benadrukken dat er regelmatig serieuze en ernstige zaken op het bordje van een diakenen komen. We weten elkaar goed te vinden, maar het zou mooi zijn als diakenen regelmatig gevraagd worden voor invulling van de voorbeden. We hopen en bidden, dat als wij niets meer voor mensen kunnen doen dat God Zich zal blijven ontfermen over de mensen in nood.
- Toerustingsbijeenkomsten m.b.t. sociaal domein zijn voor diakenen erg belangrijk, maar als die bijeenkomsten niet kunnen worden bijgewoond, dan dienen we te zoeken naar andere mogelijkheden om kennis op te doen en goed door te kunnen verwijzen. De vindbaarheid van de diaconie voor hulpvragen op de diverse PGA websites is zeer slecht. Daarvoor ben ik in 2023 gestart met een klein onderzoek en plan van aanpak voor een wegwijzer naar de diaconieën. (** met diaken Brandpunt en diaconaal medewerker Joriskerk, beiden tevens werkzaam in het sociaal domein, klankborden we om uit te vinden naar wat wel werkt*)
- Voor de kleiner wordende geloofsgemeenschappen ligt er een (te) zware belasting bij de betrokken (vaak slechts een paar) diakenen. Aan hen vanuit onze gezamenlijke PGA betrokkenheid de vraag: “Hoe kun je als kleiner wordende diaconie je

De kleur is rood

werkzaamheden toch voortzetten?”. In samenwerking met andere kerken in de wijk, met werkgroepen van gemeenteleden en of in breder verband met de PGA Kerken?

- Intern hebben we gezamenlijk de keuze gemaakt dat door toename van mijn stedelijke werkzaamheden, het werken vanuit het Diaconaal Steunpunt in de wijk Soesterkwartier, te belastend werd. We vonden een mooie symbolische plek in één van de diaconiehuizen achter de Sint Joris, maar het was niet makkelijk om het opgebouwde werk van het Diaconaal Steunpunt in december achter te moeten verlaten. Er zal een diaconaal werker komen die vanuit de samenwerkende kerken in Soesterkwartier het diaconale werk gaat stroomlijnen. Ook het opgebouwde diaconale werk vanuit het Diaconaal Steunpunt zal kunnen worden voortgezet in samenwerking met andere partijen.

Extern

In het werkveld en via nieuwsberichten zijn er in 2023 tendensen in de samenleving waargenomen, die mee (gaan) wegen in keuzes en prioriteiten in het uitvoerende beleid van het diaconaal opbouwwerk. Het is een lastig stukje in dit jaarverslag en niet makkelijk om de wat sombere berichten te om- en beschrijven.

Helaas is hier de kleur **rood** ook hierbij toepasselijk.

- Bezuinigingen van de overheid heeft voor de burgerlijke gemeente gevolgen. Voor het jaar 2026 zijn er in de gemeenteraad allerlei besprekingen gaande over voorgenomen en nog te nemen bezuinigingsmaatregelen, zelfs al voor de zomer 2024.
- Daarnaast hebben de nieuwe coalitiepartijen in het hoofdlijnenakkoord drastische besluiten genomen t.a.v. asielbeleid.

Beide ontwikkelingen kunnen een toenemende vraag om zorg veroorzaken, waarop het huidige systeem van sociaal domein onvoldoende aansluit.

- De verdergaande vergrijzing zal de komende jaren merkbaar worden. Aandacht voor kwetsbare ouderen in de geloofsgemeenschap en in de buurt/wijk kan een belangrijk diaconaal thema worden. Hopelijk willen zowel jongeren als ouderen daarbij actief betrokken worden.
- Armoede zal niet afnemen, zolang mensen niet in staat worden gesteld om zelf de regie over hun leven te krijgen. Armoede is meer dan geld alleen. Preventieve bestrijding van armoede, motiverende en verbindende gesprekken met mensen zijn betekenisvolle taken die we als kerken kunnen oppakken. Daar waar kerken in wijken en buurten staan waar mensen knokken voor bestaanszekerheid, zouden we meer interkerkelijk kunnen samenwerken.
- De steeds sterker geïndividualiseerde samenleving en een denkklimaat van “maakbaarheid” veroorzaken een kloof tussen groepen mensen. Wantrouwen naar de diverse overheden is gegroeid. Verharding in de samenleving maakt mensen respectloos en agressief naar elkaar. De vrede in sommige buurten is soms ver te zoeken.

De kleur is rood

- Oorlogen in (o.a.) Oekraïne, Israël/Gaza en Noord Afrika geven een donker toekomstbeeld van de wereld waar weinig hoop te bemerken is. Machten blijven heersen over machtelozen. En in al dit geweld overleven en overlijden onschuldige burgers. Een tijdsbeeld dat we aan de huidige generatie kinderen en jongeren niet meer kunnen uitleggen. Hen beschermen voor de beelden is bijna niet meer mogelijk.

Bovenstaande ontwikkelingen vragen om betrokken kerk met- en voor de buurt te worden. We kunnen -en hoeven - dit (gelukkig) niet alleen te doen. Interkerkelijk kan er in wijken gezocht worden naar vormen van samenwerking. Welzijns- en andere organisaties zoeken tegenwoordig graag de samenwerking met kerken.

De agenda van 2024 van de DOW is zwart, maar de kleur van barmhartigheid blijft **rood**.

Ik wens ons samen een goede voortzetting van een weg naar meer Barmhartigheid.

Laten we in de toch wat sombere wereld, moedig en hoopvol blijven,
met Gods belofte als routeplanner en kompas.

Jennie Harmelink

Mei 2024